

skoler, når blot styringen af udgifterne tilrettelægges således, at udgifterne pr. barn ikke derved stiger væsentligt over gennemsnittet. Den danske skolestruktur er resultatet af en fortløbende proces, hvor der også i fremtiden skal være mulighed for, at personer med afvigende skolesyn i fællesskab med ligesindede udmønter deres anskuelse i praksis og dermed inspirerer og fornyr skoledebatten.

Til nr. 6 og 9.

Ifølge de oplysninger, der har været til rådighed for udvalget, vil den i lovforslaget foreslåede affattelse af § 13, stk. 1, nr. 1), og af § 13, stk. 3, medføre, at en række mindre skoler vil blive tvunget til at lukke, jfr. bilag 1. Forslagsstillerne ser helst, at dette hindres gennem en vedtagelse af ændringsforslag nr. 6, hvor elevtalskravet foreslås nedsat til 20. Kan dette ændringsforslag ikke opnå et flertal, finder forslagsstillerne, at i det mindste alle eksisterende skoler bør have lov til at fortsætte også ud over den foreslåede afviklingsperiode, hvorfor man stiller ændringsforslag nr. 9 om, at dette kan ske. Ændringsforslag nr. 9 ønskes derfor kun til afstemning, såfremt ændringsforslag nr. 6 ikke kan opnå flertal.

Til nr. 7.

Forslagsstillerne finder, at der også i fremtiden må være mulighed for dannelse af frie skoler som private skoler såvel som selvejende institutioner.

Ved private skoler fastholdes, at ingen person eller organisation må have interesse i skolens kapital eller overskud.

Da begrebet selvejende institution ikke lovgivningsmæssigt er særdeles veldefineret, og da særlige forhold kan gøre sig gældende, såfremt en privat grundskole oprettes ud fra et bestemt livssyn eller lignende, idet det da må sikres, at andre kredse gennem infiltration indefra ikke bemægtiger sig institutionen for at fremme andre formål og samtidig på en let måde undgår vanskelighederne i forbindelse med oprettelse af en helt ny skole, kunne forslagsstillerne derfor tænke sig, at ministeriet for at godkende vedtægter fra en selvejende institution med hensyn til såvel bestyrelsens sammensætning som ændring i vedtægterne kunne tilgodese særlige ønsker for at sikre

en skole for dennes oprindelige formål; dette gælder således eksempelvis for skoler oprettet af et trossamfund, kristne friskoler, et nationalt mindretal eller lignende.

Til nr. 10.

Den gældende tilskudsordning ønskes ikke erstattet af en timetalstyring, men af en udgiftsstyring gennem bloktilskud.

Den ekstreme model er de „flydende skolepenge“, d.v.s. et fast tilskud pr. barn. Man kan supplere tilskuddene pr. barn med starthjælp, byggehjælp, anciennitetshjælp o.s.v., og man kan give forskellige tilskud på de forskellige årgange.

Det mest oplagte vil være at give bloktilskud efter objektive kriterier, hvor kriterierne er følgende: (kriterierne skal — i lighed med de kommunale bloktilskudskriterier — forsynes med sådanne beløbsstørrelser, at de enkelte skolers tilskud kommer til at ligge et sted mellem det nuværende og det rimelige, alt efter forhandling mellem ministeriet og de berørte inden for den nuværende totale udgiftsramme):

1. Et årgangsdifferentieret tilskud pr. barn (f.eks. sat i forhold til, hvad børnene i gennemsnit koster på de forskellige årgange i folkeskolen).
2. Et tillæg, der er afhængigt af lærernes anciennitet, så at det ikke gøres ufordelagtigt at have ældre lærere.
3. En byggetilskudsordning, der dog ikke bør få for stort et omfang, da formålet med denne udgiftsstyring via bloktilskud netop er at gøre det muligt for de frie skoler at vælge mellem dårlige ydre rammer/stort lærerforbrug og gode ydre rammer/mindre lærerforbrug.

Skolerne skal naturligvis dokumentere, at hele tilskuddet anvendes til det angivne formål. Men den besværlige opdeling i konti (grupper) ophører med øget dispositionsfrihed for skolerne. (Eksempel: På Askov højskole (der har tilsvarende tilskudslovgivning) blev en køkkenhave lavet om til prydhave, fordi der er 85 pct. tilskud til pasning af prydhaver, men ikke til køkkenhaver, der dog ellers er mere produktive. Disse forvridninger ophører med indførelse af bloktilskudsordningen.)

Til nr. 11.

Der er ingen grund til at indskrænke ad-